DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

9. november 2004 *

I sag C-203/02,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 234 EF,

indgivet af Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Det Forenede Kongerige) ved afgørelse af 24. maj 2002, indgået til Domstolen den 31. maj 2002, i sagen:

The British Horseracing Board Ltd m.fl.

mod

William Hill Organization Ltd,

* Processprog: engelsk.

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling)

sammensat af præsidenten, V. Skouris, afdelingsformændene P. Jann, C.W.A. Timmermans, A. Rosas og K. Lenaerts (refererende dommer) samt dommerne J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric og J.N. Cunha Rodrigues,

generaladvokat: C. Stix-Hackl
justitssekretær: ekspeditionssekretærerne M. Múgica Arzamendi og M.-F. Contet,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 30. marts 2004,

efter at der er afgivet indlæg af:

— The British Horseracing Board Ltd m.fl. ved P. Prescott, QC, barrister L. Lane og solicitor H. Porter

— William Hill Organization Ltd ved M. Platts-Mills, QC, barrister J. Abrahams samt solicitors S. Kon, T. Usher og S. Turnbull

— den belgiske regering ved A. Snoecx, som befuldmægtiget, bistået af advocaat P. Vlaemminck

— den tyske regering ved W.-D. Plessing, som befuldmægtiget

— den portugisiske regering ved L. Fernandes og A.P. Matos Barros, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved K. Banks, som befuldmægtiget,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 8. juni 2004,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 7 og artikel 10, stk. 3, i Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser (EFT L 77, s. 20, herefter »direktivet«).

2 Anmodningen er fremsat under en sag mellem The British Horseracing Board Ltd, Jockey Club og Weatherbys Group Ltd (herefter »BHB m.fl.«) og William Hill Organization Ltd (herefter »William Hill«). Sagen er opstået som følge af William Hills anvendelse af oplysninger fra BHB's database med henblik på tilrettelæggelse af hestevæddeløb.

Retsforskrifter

3 Direktivets formål er ifølge artikel 1, stk. 1, den retlige beskyttelse af databaser, uanset deres form. Databasen defineres i samme direktivs artikel 1, stk. 2, som »en samling af værker, data eller andet selvstændigt materiale, der er struktureret systematisk eller metodisk og kan konsulteres individuelt ved brug af elektronisk udstyr eller på anden måde«.

4 Ved direktivets artikel 3 indføres en ophavsretlig beskyttelse for »databaser, som på grund af udvælgelsen eller struktureringen af indholdet udgør ophavsmandens egen intellektuelle frembringelse«.

5 Ved direktivets artikel 7 indføres en sui generis-ret:

»Beskyttelsens genstand

1. Når indsamling, kontrol eller præsentation af en databases indhold ud fra et kvalitativt eller kvantitativt synspunkt er udtryk for en væsentlig investering, sikrer medlemsstaterne databasens fremstiller en ret til at forbyde udtræk og/eller

genanvendelse af hele basens indhold eller en væsentlig del deraf, vurderet kvalitativt eller kvantitativt.

2. I dette kapitel forstås ved:

a) »udtræk«: permanent eller midlertidig overførsel af hele en databases indhold eller en væsentlig del deraf til et andet medium på en hvilken som helst måde eller i en hvilken som helst form

b) »genanvendelse«: enhver form for tilgængeliggørelse for almenheden af hele databasens indhold eller en væsentlig del deraf ved spredning af eksemplarer, udlejning, online-transmission eller på anden måde. Første gang et eksemplar af en database sælges i Fællesskabet af rettighedshaveren eller med dennes tilladelse, er rettighedshaverens ret til at udøve kontrol med videresalg af dette eksemplar inden for Fællesskabet udtømt.

Offentligt udlån er ikke udtræk eller genanvendelse.

3. Den i stk. 1 omhandlede ret kan overdrages, overføres eller gives i kontraktlig licens.

4. Den i stk. 1 omhandlede ret gælder, uanset om databasen er genstand for ophavsret eller anden beskyttelse. Endvidere gælder den, uanset som databasens indhold er genstand for ophavsret eller anden beskyttelse. Beskyttelsen af databaser

efter den i stk. 1 omhandlede ret berører ikke rettigheder, som måtte eksistere med hensyn til basens indhold.

5. Gentagne og systematiske udtræk og/eller genanvendelser af uvæsentlige dele af databasens indhold, der kan sidestilles med handlinger, som strider mod en normal udnyttelse af basen, eller som skader databasefremstillerens legitime interesser urimeligt, er ikke tilladt.«

6 Direktivets artikel 8, stk. 1, bestemmer:

»Fremstilleren af en database, der er gjort tilgængelig for almenheden, uanset på hvilken måde, kan ikke forhindre den, der har ret til at benytte denne base, i at udtrække og/eller genanvende uvæsentlige dele af dens indhold, vurderet kvalitativt eller kvantitativt, uanset formålet. Har brugeren kun tilladelse til at udtrække og/eller genanvende en del af databasen, gælder dette stykke kun for denne del.«

7 I overensstemmelse med direktivets artikel 9 kan »[m]edlemsstaterne [...] fastsætte, at den, der har ret til at benytte en database, der er gjort tilgængelig for almenheden, uanset på hvilken måde, uden tilladelse fra den, der har oprettet databasen, kan udtrække og/eller genanvende en væsentlig del af basens indhold:

a) når der er tale om udtræk til privat brug af indholdet af en ikke-elektronisk database

b) når der er tale om udtræk med henblik på illustration ved undervisning eller med henblik på videnskabelig forskning, såfremt kilden angives, og i det omfang, som det ikke-kommercielle formål berettiger

c) når der er tale om udtræk og/eller genanvendelse, der sker af hensyn til den offentlige sikkerhed eller med henblik på en administrativ procedure eller en retsprocedure.«

8 Direktivets artikel 10 bestemmer:

»1. Retten efter artikel 7 opstår på det tidspunkt, hvor databasen er fremstillet. Den ophører 15 år efter den 1. januar i det år, der følger efter datoen for fremstillingen.

[...]

3. Enhver væsentlig ændring af indholdet af en database i kvalitativ eller kvantitativ henseende, herunder enhver væsentlig ændring som følge af flere på hinanden følgende tilføjelser, udeladelser eller forandringer, der betyder, at der er tale om en væsentlig ny investering i kvalitativ eller kvantitativ henseende, medfører, at den database, der er resultatet af denne investering, opnår sin egen beskyttelsesperiode.«

9 Direktivet blev gennemført i Det Forenede Kongerige ved Copyright and Rights in Databases Regulations 1997, der trådte i kraft den 1. januar 1998. Ordlyden af disse Regulations er den samme, som er anvendt i direktivet.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

10 BHB m.fl. leder hestevæddeløbsbranchen i Det Forenede Kongerige og varetager i denne forbindelse sammen med forskellige opgaver udviklingen og vedligeholdelsen af BHB's database, der indeholder et betragteligt antal oplysninger, som er indhentet hos hesteejere, trænere, arrangører af hestevæddeløb og andre personer inden for hestebranchen. Basen indeholder oplysninger vedrørende bl.a. stamtavler for ca. en million heste, samt oplysninger med betegnelsen »forudgående løbsoplysninger« om løb, der skal finde sted i Det Forenede Kongerige. Sidstnævnte oplysninger omfatter bl.a. navn, sted og dato for løbet, distancen, der skal tilbagelægges, betingelserne for deltagelse, fristen for tilmelding, tilmeldingsgebyr og det beløb, som væddeløbsbanen bidrager med til præmien for løbet.

11 Weatherbys Group Ltd, som er det selskab, der indsamler og vedligeholder BHB's database, udøver tre hovedaktiviteter i forhold til de forudgående løbsoplysninger.

12 For det første registrerer selskabet oplysninger vedrørende bl.a. ejere, trænere, jockeyer, heste og hestenes resultater i de forskellige løb.

13 For det andet fastsætter selskabet et vægttillæg for de heste, der er tilmeldt de forskellige løb, og fastsætter et handicap.

14 For det tredje udarbejder selskabet en liste over de heste, der deltager i løbene. Denne opgave varetages af Weatherbys' call-center, der beskæftiger ca. 30 personer. De modtager telefonisk besked om tilmeldingen af heste til de løb, der arrangeres.

Derefter kontrolleres identiteten og egenskaben af den person, der har foretaget tilmeldingen, ligesom det kontrolleres, at hesten opfylder betingelserne for at deltage i løbet. Efter kontrollen offentliggøres tilmeldingerne midlertidigt. For at deltage i løbet skal træneren telefonisk bekræfte hestens deltagelse ved at bekræfte tilmeldingen af hesten senest dagen inden løbet. Operatørerne skal derfor kontrollere, om hesten kan godkendes til at deltage i løbet ud fra antallet af de bekræftede tilmeldinger, der allerede er registreret. En computer tildeler et sadeldækkennummer til hver enkelt hest og fastsætter den stald, den vil starte fra. Den endelige deltagerliste offentliggøres dagen inden løbet.

15 BHB's database indeholder oplysninger, der både er væsentlige for de personer, der er umiddelbart berørt af hestevæddeløbet, og for radio- og tv-stationer samt for væddeløbsselskaber og deres kunder. Udgifterne, der er forbundet med vedligeholdelsen af BHB's database, udgør ca. 4 millioner GBP om året. De beløb, der afkræves udenforstående for brug af oplysningerne i denne base, dækker ca. en fjerdedel af dette beløb.

16 Nævnte base er tilgængelig on line på en internethjemmeside, der er fælles for BHB og Weatherbys Group Ltd. Uddrag af hjemmesiden offentliggøres hver uge i BHB's officielle magasin. Basens indhold er endvidere gjort helt eller delvist tilgængeligt for selskabet Racing Pages Ltd, der ledes af Weatherbys Group Ltd og Press Association i forening, og som inden løbet videresender forskellige oplysninger i form af »Declarations Feed« til abonnenter, herunder væddeløbsselskaber. Racing Pages Ltd har givet selskabet Satellite Information Services Limited (herefter »SIS«) tilladelse til at videresende disse oplysninger til dets egne abonnenter i form af en såkaldt overførsel af rådata (»raw data feed«, herefter »RDF«). RDF indeholder et stort antal oplysninger, herunder hestenes navne, navnene på jockeyerne, sadeldækkennummer og den enkelte hests vægt. Navnene på de heste, der deltager i et givet løb, gøres tilgængelige for almenheden i løbet af eftermiddagen dagen før et løb gennem Ceefax og Teletexts tjenester.

17 William Hill, der er abonnent på Declarations Feed og RDF, er en af hovedarrangørerne i Det Forenede Kongerige af væddemål »uden for væddeløbsbanerne«, som er rettet mod såvel nationale som internationale kunder. Selskabet har lanceret væddemål on line på to internethjemmesider. De interesserede personer kan via disse hjemmesider få oplysninger om de forskellige arrangerede løb, væddeløbsbanerne, de deltagende heste samt hvilke odds William Hill tilbyder.

18 De oplysninger, som William Hill lægger ud på sine internethjemmesider, er dels hentet fra aviser, der offentliggøres dagen inden løbet, dels fra RDF, som er overført af SIS om morgenen, hvor løbet finder sted.

19 Ifølge forelæggelseskendelsen udgør de oplysninger, som bringes på William Hills internetsider, kun en meget lille andel af det samlede indhold af BHB's database, idet siderne kun indeholdt følgende oplysninger: Navnene på samtlige heste i løbet, datoen, klokkeslæt og/eller navnet på løbet samt navnet på væddeløbsbanen. Det fremgår endvidere af forelæggelseskendelsen, at hestevæddeløbene og listerne over deltagende heste på William Hills internetsider ikke er opstillet på samme måde som i BHB's database.

20 I marts 2000 anlagde BHB m.fl. sag ved High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Det Forenede Kongerige), mod William Hill med påstand om, at deres sui generis-ret er blevet krænket. BHB m.fl. har for det første anført, at William Hills daglige brug af data vedrørende hestevæddeløb, som hentes fra aviser eller RDF, udgør et udtræk eller en genanvendelse af en væsentlig del af indholdet af BHB's database i strid med direktivets artikel 7, stk. 1. For det andet har de gjort gældende, at såfremt de konkrete udtræk ikke kan anses for væsentlige, bør de forbydes i medfør af direktivets artikel 7, stk. 5.

21 Ved dom af 9. februar 2001 gav High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division, BHB m.fl. medhold. William Hill appellerede sagen til den forelæggende ret.

22 Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) har på grund af tvivl vedrørende fortolkningen af direktivet besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan såvel udtrykket

— »en væsentlig del af databasens indhold«, og/eller

— »uvæsentlige dele af databasens indhold«

i direktivets artikel 7 omfatte værker, data eller andet selvstændigt materiale, der stammer fra databasen, men som ikke har samme systematiske eller metodiske struktur som databasen, og ikke giver samme mulighed for individuel konsultation som denne?

2) Hvad betyder begrebet »indsamling« i direktivets artikel 7, stk. 1? Det ønskes navnlig oplyst, om de [oplysninger, der er anført i denne doms præmis 14] kan anses for at udgøre indsamling?

3) Betyder udtrykket »kontrol« i direktivets artikel 7, stk. 1, alene, at det fra tid til anden sikres, at oplysninger i en database er eller forbliver korrekte?

4) Hvad dækker følgende udtryk i direktivets artikel 7, stk. 1:

— »en væsentlig del af databasens indhold, vurderet kvalitativt« og

— »en væsentlig del af databasens indhold, vurderet kvantitativt«?

5) Hvad betyder udtrykket »uvæsentlige dele af databasens indhold« i direktivets artikel 7, stk. 5?

6) Det ønskes navnlig i relation til de enkelte eksempler oplyst om:

— »væsentlig« betyder, at noget er mere end »ubetydeligt«, og i bekræftende fald, hvad?

— »uvæsentlige« dele alene betyder, at der ikke er tale om »væsentlige« dele?

7) Betyder »udtræk« i direktivets artikel 7 alene overførsel af databasens indhold direkte fra databasen til et andet medium, eller omfatter det tillige overførsel af værker, data og andet selvstændigt materiale, der indirekte stammer fra databasen uden direkte adgang til denne?

8) Betyder »genanvendelse« i direktivets artikel 7 alene tilgængeliggørelse for almenheden af databasens indhold direkte fra databasen, eller omfatter det tillige tilgængeliggørelse for almenheden af værker, data og andet selvstændigt materiale, der indirekte stammer fra databasen uden direkte adgang til denne?

9) Omfatter »genanvendelse« i direktivets artikel 7 alene den første tilgængeliggørelse for almenheden af databasens indhold?

10) Hvad betyder udtrykket »handlinger, som strider mod en normal udnyttelse af basen, eller som skader databasefremstillerens legitime interesser urimeligt« i direktivets artikel 7, stk. 5? Det ønskes navnlig oplyst, om [den adfærd, der beskrevet i denne doms præmis 17-19] kan antages at udgøre sådanne handlinger, når henses til [de omstændigheder, der er nævnt i denne doms præmis 15].

11) Følger det af direktivets artikel 10, stk. 3, at der ved enhver »væsentlig ændring« af indholdet af en database, der bevirker, at den deraf følgende database opnår sin egen beskyttelsesperiode, skabes en database, som må betragtes som en ny, særskilt database i relation til artikel 7, stk. 5?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

23 Direktivets artikel 7, stk. 1, giver en særlig beskyttelse, der betegnes som sui generis-ret, til den person, der opretter en database, i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i nævnte direktivs artikel 1, stk. 2, for så vidt som »indsamling, kontrol eller præsentation af en databases indhold ud fra et kvalitativt eller kvantitativt synspunkt er udtryk for en væsentlig investering«.

24 Med sit andet og tredje spørgsmål, som behandles samlet, ønsker den forelæggende ret en fortolkning af begrebet investering, der er forbundet med henholdsvis indsamling og kontrol af en databases indhold i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 7, stk. 1.

25 Direktivets artikel 7, stk. 1, giver den person, der har oprettet en database, som er beskyttet ved sui generis-retten, en ret til at forbyde udtræk og/eller genanvendelse af hele basens indhold eller en væsentlig del deraf. Artikel 7, stk. 5, forbyder desuden gentagne og systematiske udtræk og/eller genanvendelser af uvæsentlige dele af databasens indhold, der strider mod en normal udnyttelse af basen, eller som urimeligt skader legitime interesser hos den person, der har oprettet databasen.

26 Det syvende, det ottende og det niende spørgsmål, som behandles samlet, vedrører begreberne udtræk og genanvendelse. For det første, det fjerde, det femte og det sjette spørgsmål, der ligeledes behandles samlet, er begreberne væsentlig del og uvæsentlig del af en databases indhold centrale.

27 Det tiende spørgsmål vedrører rækkevidden af forbuddet i direktivets artikel 7, stk. 5. Med det ellevte spørgsmål ønskes det oplyst, om en væsentlig ændring af indholdet af en database, foretaget af den person, der har oprettet den, bevirker, at den skal betragtes som en ny database med henblik på i henhold til direktivets artikel 7, stk. 5, at vurdere den gentagne og systematiske karakter af udtræk og/eller genanvendelser af uvæsentlige dele af databasens indhold.

Om det andet og det tredje spørgsmål vedrørende begrebet investering, der er forbundet med indsamling og kontrol af en databases indhold i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 7, stk. 1.

28 Med sit andet og tredje spørgsmål har den forelæggende ret rejst tvivl om fortolkningen af begrebet investering, der er forbundet med indsamling og kontrol af en databases indhold i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 7, stk. 1.

29 I denne forbindelse bemærkes, at direktivets artikel 7, stk. 1, forbeholder beskyttelsen ved sui generis-retten for databaser, der opfylder et bestemt kriterium, nemlig at indsamling, kontrol eller præsentation af deres indhold ud fra et kvalitativt eller kvantitativt synspunkt er udtryk for en væsentlig investering.

30 I henhold til direktivets betragtning 9, 10 og 12 er formålet med direktivet — som William Hill har anført — at fremme og beskytte investeringer i »datainformationslagrings- og datainformationssøgningssystemer«, der bidrager til udviklingen af informationsmarkedet i en sammenhæng, der er præget af en eksponentiel vækst i den informationsmængde, der produceres og behandles årligt inden for alle aktivitetssektorer. Det følger heraf, at begrebet investering, der er forbundet med

indsamling, kontrol eller præsentation af en databases indhold, generelt skal forstås således, at det betegner den investering, der ligger i en oprettelse af denne database som sådan.

31 I den forbindelse skal begrebet investering, der er forbundet med indsamling af en databases indhold — som William Hill og den belgiske, den tyske og den portugisiske regering har understreget — forstås således, at det betegner de midler, der anvendes til fremskaffelsen af eksisterende selvstændigt materiale og dets samling i denne database, idet der ikke skal tages hensyn til midler, der bliver anvendt til selve frembringelsen af det selvstændige materiale. Formålet med beskyttelsen ved sui generis-retten, der er indført ved direktivet, er nemlig at stimulere oprettelsen af lagrings- og behandlingssystemer for eksisterende informationer, og ikke frembringelsen af materiale, der senere kan samles i en database.

32 Denne fortolkning bekræftes af direktivets betragtning 39, hvorefter formålet med sui generis-retten er at garantere en beskyttelse mod uretmæssig tilegnelse af resultaterne af den økonomiske og faglige investering, der er medgået til »fremskaffelse og indsamling af indholdet« i en database. Som generaladvokaten har anført i punkt 41- 46 i sit forslag til afgørelse, taler alle sprogversioner af denne betragtning 39 — uanset mindre terminologiske afvigelser — for en fortolkning, hvorefter frembringelsen af det materiale, der er indeholdt i databasen, holdes uden for begrebet indsamling.

33 Direktivets betragtning 19, hvorefter kompilationen af flere optagelser af musikudførelser på en cd ikke repræsenterer en investering, der er tilstrækkelig væsentlig til at være omfattet af sui generis-retten, giver et yderligere argument til støtte for denne fortolkning. Det følger nemlig heraf, at de midler, der anvendes til selve frembringelsen af de værker eller det materiale, der fremgår af databasen — i dette tilfælde på en cd — ikke kan sidestilles med en investering, der er forbundet med samlingen af den nævnte databases indhold, og følgelig ikke kan tages i betragtning ved vurderingen af, om den investering, der er forbundet med oprettelsen af databasen, er væsentlig.

34 Begrebet investering, der er forbundet med kontrollen af databasens indhold, skal forstås således, at det omfatter de midler, der med henblik på at sikre troværdigheden af den information, der er indeholdt i den nævnte database, anvendes til at kontrollere det fremskaffede materiales nøjagtighed ved oprettelsen af databasen, og mens den er i drift. De midler, der anvendes med henblik på kontroloperationer i den fase, hvor frembringelsen af data eller andet materiale finder sted, og derefter samles i en base, udgør derimod midler, der vedrører denne oprettelse og kan derfor ikke tages i betragtning ved vurderingen af, om der er tale om en væsentlig investering i henhold til direktivets artikel 7, stk. 1.

35 I denne forbindelse udelukker den omstændighed, at oprettelsen af en database er forbundet med en hovedvirksomhed, inden for hvis rammer den person, der opretter databasen, også frembringer det materiale, som er indeholdt i databasen, ikke som sådan, at denne person kan kræve at nyde sui generis-beskyttelsen, for så vidt den pågældende beviser, at indsamlingen, kontrollen eller præsentationen af dette materiale, således som det er præciseret i denne doms præmis 31-34, kvantitativt eller kvalitativt har givet anledning til en væsentlig investering, der er selvstændig i forhold til de midler, der er anvendt til frembringelsen af dette materiale.

36 Selv om fremskaffelsen af dataene og kontrollen af deres rigtighed på tidspunktet for oprettelsen af databasen i princippet ikke gør det nødvendigt for den person, der opretter databasen, at investere større midler, da der er tale om data, som den pågældende har frembragt, og som er til hans rådighed, kan samlingen af disse data, den systematiske eller metodiske strukturering af dem i databasen, foranstaltninger, der muliggør, at de kan konsulteres individuelt, og kontrollen af deres rigtighed i hele den periode, databasen er i drift, imidlertid kvantitativt og/eller kvalitativt set kræve en væsentlig investering i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 7, stk. 1.

37 I tvisten i hovedsagen ønsker den forelæggende ret oplyst, om de investeringer, der er beskrevet i denne doms præmis 14, kan sidestilles med en investering, der er forbundet med indsamling af BHB's databases indhold. Sagsøgerne i hovedsagen har i denne forbindelse fastholdt, at de nævnte investeringer er væsentlige.

38 De investeringer, der med henblik på tilrettelæggelsen af hestevæddeløb er forbundet med udvælgelsen af de heste, der kan deltage i det pågældende løb, vedrører imidlertid oprettelsen af data, som listerne vedrørende disse løb består af, og som findes i BHB's database. De kan ikke sidestilles med en investering, der er forbundet med indsamling af en databases indhold. De kan derfor ikke tages i betragtning ved vurderingen af, om der er tale om en væsentlig investering, der er forbundet med oprettelsen af denne base.

39 Proceduren for tilmeldingen af en hest til et løb forudsætter ganske vist en vis forudgående kontrol vedrørende identiteten af den person, der har foretaget tilmeldingen, hestens kendetegn samt egenskaberne hos hesten, dens ejer og jockeyen.

40 Den forudgående kontrol finder imidlertid sted i den fase, hvor den omhandlede liste over løb oprettes. Den udgør derfor en investering, der er forbundet med frembringelse af data og ikke med kontrol af en databases indhold.

41 Heraf følger, at de midler, der anvendes til oprettelse af en liste over heste, der deltager i et løb, og til de kontrolforanstaltninger, der er forbundet hermed, ikke udgør en investering, der er forbundet med indsamling og kontrol af indholdet af den database, hvori denne liste findes.

42 Det følger heraf, at det andet og tredje spørgsmål skal besvares som følger:

— Begrebet investering, der er forbundet med indsamling af en databases indhold i direktivets artikel 7, stk. 1's forstand, skal forstås således, at det betegner de midler, der anvendes til fremskaffelsen af eksisterende selvstændigt materiale og samlingen heraf i den nævnte database. Det omfatter ikke midler, der anvendes til frembringelse af de bestanddele, der udgør en databases indhold.

— Begrebet investering, der er forbundet med kontrollen af databasens indhold i direktivets artikel 7, stk. 1's forstand, skal forstås således, at det omfatter de midler, der med henblik på at sikre troværdigheden af den information, der er indeholdt i den nævnte database, anvendes til at kontrollere det fremskaffede materiales rigtighed ved oprettelsen af databasen, og mens den er i drift. De midler, der anvendes med henblik på kontroloperationer i den fase, hvor data- eller materialefrembringelsen finder sted, og derefter samles i en database, er ikke omfattet af dette begreb.

— De midler, der anvendes til oprettelse af en liste over heste, der deltager i et løb, og til de kontrolforanstaltninger, der er forbundet hermed, udgør ikke en investering, der er forbundet med indsamling og kontrol af indholdet af den database, hvori denne liste findes.

Om det syvende, det ottende og det niende spørgsmål vedrørende begreberne udtræk og genanvendelse i den forstand, hvori udtrykkene er anvendt i direktivets artikel 7

43 Med sit syvende, ottende og niende spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om den brug, som William Hill gør af en database, udgør et udtræk og/eller en genanvendelse i henhold til direktivets artikel 7. Den

forelæggende ret ønsker navnlig oplyst, om beskyttelsen ved sui generis-retten tillige omfatter de tilfælde af brug af data, som brugeren — selv om de hidrører fra en beskyttet database — har indsamlet ved hjælp af andre kilder end den beskyttede database.

44 Beskyttelsen ved sui generis-retten, der er indført ved direktivets artikel 7, stk. 1, giver den person, der har oprettet en database, mulighed for at forhindre uautoriserede udtræk og/eller genanvendelse af hele den pågældende databases indhold eller en væsentlig del deraf, jf. ordlyden af direktivets betragtning 41. Direktivets artikel 7, stk. 5, forbyder desuden under visse betingelser uautoriserede udtræk og/eller genanvendelser af uvæsentlige dele af en databases indhold.

45 Begreberne udtræk og genanvendelse skal fortolkes i lyset af det formål, der forfølges med sui generis-retten. Formålet med sui generis-retten er at beskytte den person, der har oprettet databasen, mod »en bruger, som ved sine handlinger overskrider sine legitime rettigheder og dermed skader investeringen«, således som det fremgår af direktivets betragtning 42.

46 Det fremgår af samme direktivs betragtning 48, at sui generis-retten har en økonomisk begrundelse, som består i, at den person, der har oprettet databasen, sikres beskyttelsen og vederlaget for investeringen i oprettelsen og driften af den nævnte base.

47 Under disse omstændigheder er det i forbindelse med vurderingen af rækkevidden af den beskyttelse, som sui generis-retten indebærer, uden betydning, om formålet med et udtræk og/eller en genanvendelse er at oprette en anden database, om denne konkurrerer med den oprindelige database eller ej, om den har samme størrelse eller ej, ligesom det er uden betydning, om denne handling indgår som en del af en

virksomhed, der ikke vedrører oprettelsen af en database. Det bekræftes i denne forbindelse ved direktivets betragtning 42, at »retten til at forbyde udtræk og/eller genanvendelse af hele indholdet eller en væsentlig del deraf [...] ikke blot [tager] sigte på fremstillingen af et konkurrerende piratprodukt, men også på en bruger, som ved sine handlinger skader investeringen væsentligt i kvalitativ eller kvantitativ henseende«.

48 Det bemærkes endvidere, at selv om forslaget til Rådets direktiv om retlig beskyttelse af databaser (EFT 1992 C 156, s. 4), der blev forelagt af Kommissionen den 15. april 1992, ifølge dets artikel 2, stk. 5, begrænsede sui generis-rettens beskyttelsesområde til at omfatte uautoriserede udtræk og/eller genanvendelse til »kommercielle formål«, viser den manglende henvisning i direktivets artikel 7 til et sådant formål, at det er uden betydning med henblik på vurderingen af handlingens retmæssighed i henhold til denne bestemmelse, om der med den pågældende handling forfølges et kommercielt formål eller ej.

49 I direktivets artikel 7, stk. 2, litra a), defineres udtræk som »en permanent eller midlertidig overførsel af hele en databases indhold eller en væsentlig del deraf til et andet medium på en hvilken som helst måde eller i en hvilken som helst form«, mens artikel 7, stk. 2, litra b), definerer genanvendelse, som »enhver form for tilgængeliggørelse for almenheden af hele databasens indhold eller en væsentlig del deraf ved spredning af eksemplarer, udlejning, online-transmission eller på anden måde«.

50 Henvisningen til »en væsentlig del« i definitionen af begreberne udtræk og genanvendelse kan give anledning til usikkerhed, idet det af direktivets artikel 7, stk. 5, fremgår, at udtræk eller genanvendelse også kan vedrøre en uvæsentlig del af en database. Som generaladvokaten har anført i punkt 90 i sit forslag til afgørelse, vedrører henvisningen i direktivets artikel 7, stk. 2, til den væsentlige karakter af den del, der udtrækkes eller genanvendes, ikke definitionen af disse begreber som sådan, men skal forstås som en henvisning til en af betingelserne for at anvende sui generis-retten, som er indført ved direktivets artikel 7, stk. 1.

51 Anvendelsen af udtryk, såsom »på en hvilken som helst måde eller i en hvilken som helst form« og »enhver form for tilgængeliggørelse for almenheden«, viser, at fællesskabslovgiver har villet give begreberne udtræk og genanvendelse en vid betydning. I lyset af det formål, der forfølges med direktivet, skal disse begreber derfor fortolkes som en henvisning til enhver handling, der består i uden tilladelse fra den person, der har oprettet databasen, at tilegne sig og tilgængeliggøre resultaterne af dennes investering for almenheden, hvorved sidstnævnte mister den indtægt, som skulle give ham mulighed for at nedbringe omkostningerne ved sin investering.

52 På denne baggrund og i modsætning til det argument, som William Hill og den belgiske og den portugisiske regering har fremført, kan begreberne udtræk og genanvendelse ikke begrænses til tilfælde, hvor udtræk og genanvendelse sker direkte fra den oprindelige database, idet der således er risiko for, at den person, der har oprettet databasen, lades uden beskyttelse med hensyn til uautoriserede kopihandlinger, som sker fra et eksemplar af dennes database. Denne fortolkning støttes af direktivets artikel 7, stk. 2, litra b), hvoraf det fremgår, at første gang et eksemplar af en database sælges i Fællesskabet af rettighedshaveren eller med dennes tilladelse, er rettighedshaverens ret til at udøve kontrol med »videresalg« af dette eksemplar inden for Fællesskabet udtømt, hvilket ikke gælder for retten til at kontrollere udtræk eller genanvendelse af denne kopis indhold.

53 Da uautoriserede udtræk og/eller genanvendelser foretaget af tredjemand fra en anden kilde end den pågældende database i lige så høj grad som sådanne handlinger foretaget direkte fra den nævnte database kan skade den investering, som er foretaget af den person, der har oprettet denne database, må det fastslås, at begreberne udtræk og genanvendelse ikke forudsætter en direkte adgang til den pågældende database.

54 Det er imidlertid vigtigt at understrege, at beskyttelsen ved sui generis-retten udelukkende vedrører udtræk og genanvendelse, som defineret i direktivets artikel 7, stk. 2. Beskyttelsen omfatter derimod ikke søgning i en database.

55 Den person, der har oprettet databasen, kan ganske vist forbeholde sig en eneret til adgangen til sin database, eller forbeholde bestemte personer denne adgang. Gør han imidlertid selv indholdet af sin database eller en del deraf tilgængelig for almenheden, giver sui generis-retten ham ikke mulighed for at modsætte sig, at tredjemand foretager en søgning i databasen.

56 Det samme gælder, såfremt den person, der har oprettet databasen, giver en tredjemand tilladelse til at genanvende indholdet af databasen, dvs. til at udbrede indholdet til almenheden. Det fremgår nemlig af definitionen af begrebet genanvendelse i direktivets artikel 7, stk. 2, litra b), sammenholdt med samme direktivs betragtning 41, at denne persons tilladelse til, at dennes database eller en væsentlig del deraf genanvendes, betyder, at den pågældende samtykker i, at databasen eller en del deraf gøres tilgængelig for almenheden af den tredjemand, der har opnået tilladelsen. Ved at tillade genanvendelse skaber den person, der har oprettet databasen, således en alternativ kilde for de interesserede personer til at få adgang til hans databases indhold og til at foretage søgninger deri.

57 Den omstændighed, at tredjemand kan foretage søgninger i databasen via en person, der har fået en tilladelse til genanvendelse, af den person, der har oprettet databasen, hindrer ikke sidstnævnte i at få dækket udgifterne i forbindelse med sin investering. Det står denne person nemlig frit for at opkræve et gebyr for genanvendelse af hele eller en del af databasen, som bl.a. tager hensyn til udsigterne til senere søgninger, og som således garanterer ham et tilstrækkeligt vederlag for de investeringer, han har foretaget.

58 Den, der har ret til at benytte en database, nemlig en bruger, hvis adgang til en databases indhold med henblik på søgning hviler på en direkte eller indirekte tilladelse fra den person, der har oprettet databasen, kan i medfør af sui generis-retten, der er indført ved direktivets artikel 7, stk. 1, blive forhindret i at udtrække

og/eller genanvende hele eller en væsentlig del af databasens indhold. Tilladelsen fra den person, der har oprettet databasen, med hensyn til søgningen deri indebærer nemlig ikke, at dennes sui generis-ret udtømmes.

59 Dette resultat har med hensyn til udtræk støtte i direktivets betragtning 44, hvoraf det fremgår, at »når visualisering på en dataskærm af en databases indhold nødvendiggør permanent eller midlertidig overførsel af hele dette indhold eller en væsentlig del deraf til et andet medium, skal rettighedshaveren give sin tilladelse dertil«. Hvad angår genanvendelse præciseres det på samme måde i direktivets betragtning 43, at »ved online-transmission er retten til at forbyde genanvendelse ikke udtømt, hverken hvad angår databasen eller hvad angår en kopi af indholdet af den pågældende database eller af en del deraf, som modtageren af transmissionen har taget med rettighedshaverens samtykke«.

60 Det skal imidlertid understreges, at forbuddet i direktivets artikel 7, stk. 1, kun vedrører udtræk og/eller genanvendelse af hele en databases indhold eller af en væsentlig del deraf, som til sin oprettelse kræver en væsentlig investering. Det fremgår af direktivets artikel 8, stk. 1, at uden for de tilfælde, der er omfattet af samme direktivs artikel 7, stk. 5, indebærer sui generis-retten ikke et forbud mod, at den, der har ret til at benytte en database, udtrækker eller genanvender uvæsentlige dele af en databases indhold.

61 Det følger af det foregående, at udtræk, dvs. overførsel af en databases indhold til et andet medium, og genanvendelse, dvs. tilgængeliggørelse for almenheden af en databases indhold, som vedrører hele databasens indhold eller væsentlige dele deraf, kræver en tilladelse fra den person, der har oprettet databasen, selv om den pågældende helt eller delvis har gjort sin database tilgængelig for almenheden eller har givet en bestemt tredjemand tilladelse til at udbrede denne for almenheden.

62 Direktivet indeholder en undtagelse til det princip, der er nævnt i den foregående præmis. Direktivets artikel 9 opstiller udtømmende tre tilfælde, hvor medlemsstaterne kan fastsætte, at den, der har ret til at benytte en database, der er gjort tilgængelig for almenheden, uanset på hvilken måde, kan udtrække og/eller genanvende en væsentlig del af basens indhold uden tilladelse fra den person, der har oprettet databasen. Det drejer sig om udtræk til privat brug af indholdet af en ikke-elektronisk database, om udtræk med henblik på illustration ved undervisning eller med henblik på videnskabelig forskning og udtræk og/eller genanvendelse, der sker af hensyn til den offentlige sikkerhed eller med henblik på en administrativ procedure eller en retsprocedure.

63 I hovedsagen fremgår det af forelæggelseskendelsen, at oplysningerne vedrørende hestevæddeløb, som William Hill har lagt ud på sin internethjemmeside, og som hidrører fra BHB's database, dels er hentet fra aviser, der offentliggøres dagen inden løbet, dels fra RDF, som er overført af SIS.

64 Ifølge forelæggelseskendelsen er de oplysninger, der offentliggøres i aviserne, leveret direkte til pressen af Weatherbys Group Ltd, som er det selskab, der administrerer BHB's database. Hvad angår William Hills anden oplysningskilde bemærkes, at SIS fra Racing Pages Ltd, der delvis kontrolleres af Weatherbys Group Ltd, har fået tilladelse til at videresende oplysninger om hestevæddeløb i form af RDF til sine egne abonnenter, som omfatter William Hill. Oplysningerne i BHB's database vedrørende hestevæddeløbene er derfor blevet gjort tilgængelige for almenheden med henblik på, at der skulle kunne foretages søgninger i den, med BHB's tilladelse.

65 Selv om William Hill har ret til at benytte den database, der er gjort tilgængelig for almenheden, i hvert fald med hensyn til den del af databasen, der indeholder oplysninger om løbene, fremgår det af forelæggelseskendelsen, at selskabet foretager udtræk og genanvendelse i den forstand, hvori udtrykkene er anvendt i direktivets artikel 7, stk. 2. For det første udtrækker selskabet data, der hidrører fra BHB's

database, idet det overfører dem fra et medium til et andet. Selskabet integrerer nemlig disse data i sit eget elektroniske system. For det andet genanvender selskabet disse data ved at gøre dem tilgængelige for almenheden på dets internetside med det formål at gøre det muligt for dets kunder at indgå væddemål i hestevæddeløb.

66 Det fremgår imidlertid af forelæggelseskendelsen, at disse udtræk og genanvendelser skete uden tilladelse fra BHB m.fl. Da det foreliggende tilfælde ikke kan henføres under nogen af de tilfælde, der er anført i direktivets artikel 9, ville BHB m.fl. derfor kunne forbyde de handlinger, som William Hill udfører, i medfør af deres sui generis-ret, forudsat at handlingerne vedrører hele indholdet af BHB's database eller en væsentlig del deraf i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 7, stk. 1. Såfremt sådanne handlinger vedrører uvæsentlige dele af databasen, er de kun forbudt, såfremt betingelserne i direktivets artikel 7, stk. 5, er opfyldt.

67 Herefter skal det syvende, ottende og niende spørgsmål besvares med, at:

— Begreberne udtræk og genanvendelse i direktivets artikel 7's forstand skal fortolkes som en henvisning til enhver uautoriseret handling, der består i tilegnelse og udbredelse til almenheden af en databases indhold. Disse begreber forudsætter ikke en direkte adgang til den pågældende database.

— Den omstændighed, at en databases indhold er gjort tilgængelig for almenheden af den person, der har oprettet basen, eller med dennes tilladelse, påvirker ikke sidstnævntes ret til at forbyde udtræk og/eller genanvendelse af hele en databases indhold eller af en væsentlig del deraf.

Om det første, det fjerde, det femte og det sjette spørgsmål vedrørende begreberne væsentlig og uvæsentlig del af en databases indhold i den forstand, hvori udtrykkene er anvendt i direktivets artikel 7

68 Med sit fjerde, femte og sjette spørgsmål har den forelæggende ret rejst tvivl om betydningen af begreberne væsentlig del og uvæsentlig del af en databases indhold i direktivets artikel 7. Med sit første spørgsmål ønskes det endvidere oplyst, om de oplysninger, der hidrører fra en database, ikke kan betegnes som en væsentlig eller uvæsentlig del af denne base, såfremt deres systematiske eller metodiske struktur og betingelserne for at konsultere dem individuelt er ændret af ophavsmanden til udtrækket og/eller genanvendelsen.

69 I denne forbindelse bemærkes, at beskyttelsen ved sui generis-retten vedrører de databaser, hvis oprettelse har krævet en væsentlig investering. Direktivets artikel 7, stk. 1, forbyder udtræk og/eller genanvendelse ikke blot af hele databasen, der er beskyttet ved sui generis-retten, men også af en væsentlig del af dens indhold, vurderet kvalitativt eller kvantitativt. Bestemmelsens formål er ifølge direktivets betragtning 42 at undgå, at en bruger »ved sine handlinger skader investeringen væsentligt i kvalitativ eller kvantitativ henseende«. Det fremgår af denne betragtning, at vurderingen af den omhandlede dels væsentlige karakter ud fra et kvalitativt synspunkt, ligesom vurderingen ud fra et kvantitativt synspunkt skal ske på grundlag af den investering, der er forbundet med oprettelsen af databasen, og den skade, som udtrækket eller genanvendelsen af denne del har medført for investeringen.

70 Begrebet en væsentlig del af basens indhold, vurderet kvantitativt, i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 7, stk. 1, henviser til omfanget af de data, der er udtrukket og/eller genanvendt af basen, og skal bedømmes i forhold til omfanget af hele basens indhold. Når en bruger udtrækker eller genanvender en

kvantitativt væsentlig del af en databases indhold, til hvis oprettelse der krævedes væsentlige midler, er investeringen vedrørende den udtrukne eller genanvendte del også — forholdsmæssigt set — væsentlig.

71 Begrebet en væsentlig del, vurderet kvalitativt, af en databases indhold henviser til omfanget af den investering, der er forbundet med indsamling, kontrol eller præsentation af indholdet af genstanden for udtrækket og/eller genanvendelsen, uanset om denne genstand udgør en kvantitativt væsentlig del af den beskyttede databases generelle indhold. En kvantitativt ringe del af en databases indhold kan nemlig med hensyn til indsamling, kontrol og præsentation udgøre en væsentlig menneskelig, teknisk eller finansiel investering.

72 Det skal tilføjes, at eftersom eksistensen af en sui generis-ret ikke, ifølge direktivets betragtning 46, medfører, at der skabes en selvstændig ret til selve værkerne, dataene eller materialet, udgør den indre værdi i sig selv af de materialer, som udtrækket og/eller genanvendelsen vedrører, ikke et relevant kriterium ved bedømmelsen af, om den omhandlede del er væsentlig.

73 Hvad angår begrebet uvæsentlig del af en databases indhold må der tages udgangspunkt i, at enhver del, der ikke er omfattet af begrebet væsentlig del ud fra såvel et kvantitativt som et kvalitativt synspunkt, henhører under dette begreb.

74 Det fremgår i denne forbindelse af forelæggelseskendelsen, at det materiale, der er gengivet på William Hills internetsider, som stammer fra BHB's database, kun udgør en forholdsmæssig ringe andel af denne bases samlede omfang (jf. denne doms

præmis 9). Ud fra et kvantitativt synspunkt må det derfor antages, at det nævnte materiale ikke udgør en væsentlig del af denne bases indhold.

75 Ifølge forelæggelseskendelsen vedrører de oplysninger, som William Hill har offentliggjort, udelukkende følgende materiale fra BHB's database: Navnene på samtlige heste i løbet, datoen, klokkeslæt og/eller navnet på løbet samt navnet på væddeløbsbanen (jf. denne doms præmis 19).

76 Med henblik på bedømmelsen af, om dette materiale ud fra et kvalitativt synspunkt udgør en væsentlig del af BHB's database, skal der tages stilling til, om de menneskelige, tekniske og finansielle ressourcer, som den person, der har oprettet databasen, har anvendt med henblik på indsamling, kontrol og præsentation af disse data, udgør en væsentlig investering.

77 BHB m.fl. har i denne forbindelse anført, at de data, som William Hill har udtrukket og genanvendt, er grundlæggende, idet hestevæddeløbene ikke kunne finde sted uden deltagerlister. BHB m.fl. har tilføjet, at disse data udgør en betydelig investering, der er kendetegnet ved mellemkomsten af et call-center, der beskæftiger mere end 30 personer.

78 Det bemærkes imidlertid for det første, at den indre værdi af de data, som udtrækket eller genanvendelsen vedrører, ikke udgør et relevant kriterium ved bedømmelsen af, om den omhandlede del er væsentlig ud fra et kvalitativt synspunkt. Den omstændighed, at de data, som William Hill har udtrukket og genanvendt, er vigtige for tilrettelæggelsen af hestevæddeløbene, som BHB m.fl. leder, er derfor ikke relevant for bedømmelsen af, om William Hills handlinger vedrører en væsentlig del af indholdet af BHB's database.

79 Dernæst bemærkes, at de midler, der er anvendt til selve frembringelsen af materialet i en database, ikke kan tages i betragtning ved bedømmelsen af, om den investering, der er forbundet med oprettelsen af denne base, er væsentlig, som anført i denne doms præmis 31-33.

80 De midler, som BHB m.fl. med henblik på tilrettelæggelsen af hestevæddeløb har anvendt til at fastsætte datoen, tidspunktet, stedet og/eller navnet på løbet, samt hvilke heste der deltager deri, svarer til en investering, der er forbundet med frembringelsen af materiale i BHB's database. Følgelig — og hvis, som det fremgår af forelæggelseskendelsen, det materiale, som William Hill har udtrukket og genanvendt, ikke har krævet en selvstændig investering fra BHB m.fl. i forhold til de midler, der var nødvendige for deres frembringelse — må det antages, at dette materiale ikke udgør en væsentlig del, vurderet kvalitativt, af BHB's database.

81 Under disse omstændigheder er det ufornødent at besvare det første spørgsmål. Den ændring, som ophavsmanden til udtræk og genanvendelse har foretaget i strukturen og betingelserne for individuelt at konsultere de data, der berøres af denne handling, kan under ingen omstændigheder have til følge, at en del af den omhandlede databases indhold forvandles til en væsentlig del, når den pågældende del ikke har denne egenskab.

82 Herefter må det fjerde, det femte og det sjette spørgsmål besvares som følger:

— Begrebet en væsentlig del af en databases indhold, vurderet kvantitativt, i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 7, henviser til omfanget af de data, der er udtrukket og/eller genanvendt af basen, og skal bedømmes i forhold til omfanget af hele basens indhold.

— Begrebet en væsentlig del, vurderet kvalitativt, af en databases indhold henviser til omfanget af den investering, der er forbundet med indsamling, kontrol eller præsentation af indholdet af genstanden for udtrækket og/eller genanvendelsen, uanset om denne genstand udgør en kvantitativt væsentlig del af den beskyttede databases generelle indhold.

— Omfattet af begrebet uvæsentlig del af en databases indhold er enhver del, der ikke svarer til begrebet væsentlig del ud fra såvel et kvantitativt som et kvalitativt synspunkt.

Om det tiende spørgsmål vedrørende rækkevidden af forbuddet i direktivets artikel 7, stk. 5.

83 Med sit tiende spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, hvilken type af handlinger der er omfattet af forbuddet i direktivets artikel 7, stk. 5. Den ønsker endvidere oplyst, om de handlinger, som William Hill foretager, er omfattet af dette forbud.

84 Det fremgår i denne forbindelse af direktivets artikel 8, stk. 1, og betragtning 42, at den person, der har oprettet en database, i princippet ikke kan forhindre den, der har ret til at benytte denne base, i at udtrække og/eller genanvende uvæsentlige dele af dens indhold. Direktivets artikel 7, stk. 5, der giver den person, der har oprettet en

database, mulighed for under visse betingelser at modsætte sig sådanne handlinger, er derfor en undtagelse til dette princip.

85 I den fælles holdning (EF) nr. 20/95 fastlagt af Rådet den 10. juli 1995 (EFT C 288, s. 14) anføres det i betragtning 14, at »[f]or at undgå, at denne manglende beskyttelse af de uvæsentlige dele giver anledning til gentagent og systematisk misbrug af udtræk og/eller genanvendelse af disse dele, er der dog i artikel 7, stk. 5, i den fælles holdning blevet tilføjet en beskyttelsesklausul«.

86 Heraf følger, at direktivets artikel 7, stk. 5, skal hindre en omgåelse af forbuddet i direktivets artikel 7, stk. 1. Bestemmelsens formål er at hindre gentagne og systematiske udtræk og/eller genanvendelser af uvæsentlige dele af en databases indhold, hvis kumulative virkning alvorligt skader den investering, som er foretaget af den person, der har oprettet databasen, ligesom de udtræk og/eller genanvendelser, der omhandles i direktivets artikel 7, stk. 1.

87 Følgelig forbyder bestemmelsen udtræk foretaget af brugere af databasen, som ved deres gentagne og systematiske karakter ville føre til en genoprettelse uden tilladelse fra den person, der har oprettet denne base, af databasen som helhed, eller i hvert fald en væsentlig del deraf, uanset om det sker med henblik på at oprette en anden database eller med henblik på at udøve en anden aktivitet end oprettelsen af en sådan base.

88 På samme måde forbyder direktivets artikel 7, stk. 5, at tredjemand omgår forbuddet mod genanvendelse i direktivets artikel 7, stk. 1, ved på systematisk og gentagen vis at gøre uvæsentlige dele af basens indhold tilgængelig for almenheden.

89 Under disse omstændigheder henviser de »handlinger, som strider mod en normal udnyttelse af [en] [data]base, eller som skader databasefremstillerens legitime interesser urimeligt«, til en uautoriseret adfærd, som tager sigte på ved den kumulative virkning af udtræk, at genoprette hele eller en væsentlig del af en databases indhold, som er beskyttet ved sui generis-retten, og/eller gennem den kumulative virkning af genanvendelser at gøre hele eller en væsentlig del af en sådan bases indhold tilgængelig for almenheden, og derved skade den investering, som er foretaget af den person, der har oprettet denne base, alvorligt.

90 Ifølge oplysningerne i forelæggelseskendelsen vedrører de udtræk og genanvendelser, som William Hill har foretaget, uvæsentlige dele af indholdet af BHB's database (jf. denne doms præmis 74-80). Ifølge forelæggelseskendelsen udføres de i forbindelse med hvert løb. De har således en gentagen og systematisk karakter.

91 Med sådanne handlinger er det imidlertid ikke hensigten at omgå forbuddet i direktivets artikel 7, stk. 1. Det er nemlig udelukket, at William Hill ved den kumulative virkning af sine handlinger genopretter og gør hele indholdet af BHB's database eller en væsentlig del deraf tilgængelig for almenheden, og at den investering, som BHB m.fl. har foretaget med hensyn til fremstillingen af denne base, skades alvorligt.

92 Det skal i denne forbindelse understreges, at ifølge forelæggelseskendelsen, vedrører det materiale, der hidrører fra BHB's database, og som offentliggøres dagligt på William Hill's internetsider, udelukkende dagens løb og er begrænset til de oplysninger, som fremgår af denne doms præmis 19.

93 Som anført i denne doms præmis 80, fremgår det af forelæggelseskendelsen, at forekomsten i sagsøgernes database af materiale, som William Hills handlinger vedrører, ikke har krævet en selvstændig investering fra BHB m.fl. i forhold til de midler, der er anvendt til deres frembringelse.

94 Det må derfor fastslås, at forbuddet i direktivets artikel 7, stk. 5, ikke omfatter handlinger som dem, William Hill foretager.

95 Herefter skal det tiende spørgsmål besvares med, at forbuddet i direktivets artikel 7, stk. 1, vedrører uautoriserede udtræk og/eller genanvendelser, som ved deres kumulative virkning tilsigter uden tilladelse fra den person, der har oprettet databasen, at genoprette og/eller at gøre hele eller en væsentlig del af den nævnte bases indhold tilgængelig for almenheden, og derved skade denne persons investering alvorligt.

96 Under disse omstændigheder er det ufornødent at besvare det ellevte spørgsmål.

Sagens omkostninger

97 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

1) **Begrebet investering, der er forbundet med indsamling af en databases indhold i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 7, stk. 1, Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 96/9/EF af 11. marts 1996 om retlig beskyttelse af databaser, skal forstås således, at det betegner de midler, der anvendes til fremskaffelsen af eksisterende selvstændigt materiale og samlingen heraf i den nævnte database. Det omfatter ikke midler, der anvendes til frembringelse af de bestanddele, der udgør en databases indhold.**

   Begrebet investering, der er forbundet med kontrollen af databasens indhold i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 7, stk. 1, direktiv 96/9, skal forstås således, at det omfatter de midler, der med henblik på at sikre troværdigheden af den information, der er indeholdt i den nævnte database, anvendes til at kontrollere det fremskaffede materiales rigtighed ved oprettelsen af databasen, og mens den er i drift. De midler, der anvendes med henblik på kontroloperationer i den fase, hvor data- eller materialefrembringelsen finder sted, og derefter samles i en database, er ikke omfattet af dette begreb.

   De midler, der anvendes til oprettelse af en liste over heste, der deltager i et løb, og til de kontrolforanstaltninger, der er forbundet hermed, udgør ikke en investering, der er forbundet med indsamling og kontrol af indholdet af den database, hvori denne liste findes.

2) **Begreberne udtræk og genanvendelse i den forstand, hvori udtrykkene er anvendt i artikel 7 i direktiv 96/9, skal fortolkes som en henvisning til enhver uautoriseret handling, der består i tilegnelse og udbredelse til almenheden af en databases indhold. Disse begreber forudsætter ikke en direkte adgang til den pågældende database.**

Den omstændighed, at en databases indhold er gjort tilgængelig for almenheden af den person, der har oprettet basen, eller med dennes tilladelse, påvirker ikke sidstnævntes ret til at forbyde udtræk og/eller genanvendelse af hele en databases indhold eller af en væsentlig del deraf.

3) **Begrebet en væsentlig del af en databases indhold, vurderet kvantitativt, i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 7 i direktiv 96/9, henviser til omfanget af de data, der er udtrukket og/eller genanvendt af basen, og skal bedømmes i forhold til omfanget af hele basens indhold.**

Begrebet en væsentlig del, vurderet kvalitativt, af en databases indhold henviser til omfanget af den investering, der er forbundet med indsamling, kontrol eller præsentation af indholdet af genstanden for udtrækket og/eller genanvendelsen, uanset om denne genstand udgør en kvantitativt væsentlig del af den beskyttede databases generelle indhold.

Omfattet af begrebet uvæsentlig del af en databases indhold er enhver del, der ikke svarer til begrebet væsentlig del ud fra såvel et kvantitativt som et kvalitativt synspunkt.

4) **Forbuddet i artikel 7, stk. 5, i direktiv 96/9 vedrører uautoriserede udtræk og/eller genanvendelser, som ved deres kumulative virkning tilsigter uden tilladelse fra den person, der har oprettet databasen, at genoprette og/eller at gøre hele eller en væsentlig del af den nævnte bases indhold tilgængelig for almenheden, og derved skade denne persons investering alvorligt.**

Underskrifter